

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025 - 2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Lucian Blaga din Sibiu
1.2. Facultatea	Teologie
1.3. Departament	Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studiu	Teologie
1.5. Ciclul de studii ¹	Master
1.6. Specializarea	Master Teologie Istorică

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Istoria gândirii patristice : doctrină și spiritualitate la Sf. Ioan Casian	Cod	FTEO.TOR.TEI.M.ZO.2.2300.E-8.1
2.2. Titular activități de curs	Pr. Conf. Univ. Dr. Ioan-Mircea Ielciu		
2.3. Titular activități practice	Pr. Lect. Univ. Dr. Radu Gârbacea		
2.4. An de studiu ²	2	2.5. Semestrul ³	1
2.6. Tipul de evaluare ⁴	E.		
2.7. Regimul disciplinei ⁵	O	2.8. Categoria formativă a disciplinei ⁶	F.

3. Timpul total estimat

3.1. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – număr de ore pe săptămână					
3.1.a.Curs	3.1.b. Seminar	3.1.c. Laborator	3.1.d. Proiect	3.1.e Alte	Total
2	3	0	0	0	5
3.2. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – Total ore din planul de învățământ					
3.2.a.Curs	3.2.b. Seminar	3.2.c. Laborator	3.2.d. Proiect	3.2.e Alte	Total ⁷
28	42	0	0	0	70
Distribuția fondului de timp pentru studiu individual ⁸					Nr. ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					
Tutoriat ⁹					
Examinări ¹⁰					
3.3. Total ore alocate studiului individual ¹¹ (NOSIsem)					130
3.4. Total ore din Planul de învățământ (NOADsem)					70
3.5. Total ore pe semestru ¹² (NOADsem + NOSIsem)					200
3.6. Nr ore / ECTS					
3.7. Număr de credite ¹³					8

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. Discipline necesar a fi promovate anterior (de curriculum) ¹⁴	
4.2. Competențe	Competențe de operare pe calculator (minimal: Word, Internet)

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului ¹⁵	Tablă, videoproiector, platforma on-line Google Classroom
5.2. De desfășurare a activităților practice (lab/sem/pr/aplic) ¹⁶	Tablă, videoproiector, platforma on-line Google Classroom

6. Rezultate ale învățării¹⁷

Numărul de credite alocate disciplinei:				
Rezultatele învățării				Repartizare credite pe rezultatele învățării
Nr. crt.	Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie	
RÎ 1	Studentul/absolventul descrie viețile, scrierile și principalele elemente de doctrină ale autorului/autorilor patristici studiați	Studentul/absolventul recunoaște cu ușurință elemente specifice unui autor patristic	Studentul/absolventul utilizează cu ușurință scrierile patristice, încadrându-le în contextul istoric și doctrinar	2
RÎ 2	Studentul/absolventul descrie sistematic concepte teologice, raportându-se la evoluția lor istorică și le explică	Studentul/absolventul analizează sistematic concepte teologice și acceptă dialogul cu privire la o varietate de teme controversate	Studentul/absolventul gândește critic și respectă teorii, doctrine și reglementări canonice, evitând erori doctrinare și acceptă păreri noi în limitele dogmatice și canonice; susține învățătura de credință ortodoxă, în raport critic-apologetic, irenic cu alte învățături și ideologii	2
RÎ 3	Studentul/absolventul recunoaște și explică dedicarea spirituală a unei persoane sau a unui grup pentru căutarea unui scop înalt al vieții, dincolo de limitele materiale ale existenței	Studentul/absolventul aplică tehnici și metode de îmbunătățire și progres moral, cum sunt: rugăciunea, meditația, asceza, filantropia	Studentul/absolventul gândește autonom și responsabil, alternând metode de progres moral și spiritual.	2
RÎ 4	Studentul/absolventul descrie principiile și normele morale creștine, sistematizează concepte etice precum binele, răul și infracțiunea, pedepse și recompense morale etc., distinge și ierarhizează faptele și	În baza unei gândiri reflexive, studentul/absolventul aplică principiile și normele morale creștine.	Studentul/absolventul ia decizii responsabile și argumentate privind faptele și acțiunile semenilor săi, evaluează valoric rezultatele acțiunilor semenilor săi în raport cu stadiul contemporan al vieții social-comunitare.	2

	acțiunile sale și ale semenilor săi, înțelegând și anticipând consecințele acestor fapte și acțiuni din perspectiva valorilor sociale și ale Evangheliei.			
--	---	--	--	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	• Cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor și a metodelor de bază ale gândirii patristice triadologice în corelație cu doctrinele teologice specifice cu relevanță în dogmatica patristică;
7.2. Obiectivele specifice	Se anticipează că prin parcursul de studiu al disciplinei studenții vor fi capabili: • să definească conceptele de bază din domeniul triadologiei; • să identifice relațiile existente specifice fenomenologiei triadologice; • să interpreteze doctrinele dogmatice triadologice, dar și filosofice cu referință la condiția umană așa cum e prezentată de spiritualitatea Sfantului Ioan Cassian;

8. Conținuturi

8.1. Curs¹⁸		Metode de predare¹⁹	Nr. ore
Curs 1	Aspecte ale vieții creștine în Scythia minor până în epoca Sf. Ioan Cassian.	Conversația euristică, prelegerea intensificată, explicația	2
Curs 2	Personalități teologice marcante în Scythia Minor (sec. IV-VI) Ierarhi și călugări creatori de teologie.	Conversația euristică, prelegerea intensificată, explicația	2
Curs 3	Sf. Ioan Cassian – principalele etape ale vieții sale.	Conversația euristică, prelegerea intensificată, explicația	2
Curs 4	Opera Teologică a Sf. Ioan Cassian.	Conversația euristică, prelegerea intensificată, explicația	2
Curs 5	Erezia nestoriană: evoluția ei din punct de vedere istoric și doctrinar și relația Sf. Ioan Cassian față de nestorianism.	Conversația euristică, prelegerea intensificată, explicația	2
Curs 6	Doctrina hristologică a Sf. Ioan Cassian.	Conversația euristică, prelegerea intensificată, explicația	2
Curs 7	Doctrina Mariologică: Fecioara Maria – Născătoare de Dumnezeu.	Conversația euristică, prelegerea intensificată, explicația	2
Curs 8	Natura umană și harul divin în viziunea Sf. Ioan Cassian.	Conversația euristică, prelegerea intensificată, explicația	2
Curs 9	Necesitatea universală a harului în procesul mântuirii	Conversația euristică, prelegerea intensificată, explicația	2
Curs 10	Harul și libertate. Conlucrarea armonioasă sau sinergia dintre har și libera voință a omului după Sf. Ioan Cassian.	Conversația euristică, prelegerea intensificată, explicația	2
Curs 11	Curăția inimii. Locul curăției inimii în teologia duhovnicească a Sf. Ioan Cassian.	Conversația euristică, prelegerea intensificată, explicația	2
Curs 12	Lupta dintre trup și duh: problematica originii gândurilor și rolul discernământului în procesul ordonării minții.	Conversația euristică, prelegerea intensificată, explicația	2

Curs 13	Cunoașterea duhovnicească și vederea lui Dumnezeu după Cassian.	Conversația euristică, prelegerea intensificată, explicația	2
Curs 14	Sf. Ioan Cassian dascăl al rugăciunii.	Conversația euristică, prelegerea intensificată, explicația	2
Total ore curs:			28

8.2. Activități practice

Activități practice (8.2.a. Seminar ²⁰ / 8.2.b. Laborator ²¹ / 8.2.c. Proiect ²²)	Metode de predare	Nr. ore
Act. 1: Originea Apostolică a creștinismului românesc, izvoare hagiografice.	Lectură, analiză, dezbateri	3
Act. 2: Episcopul Valentinian al Tomisului și implicarea sa în disputa legată de Cele 3 capitole	Lectură, analiză, dezbateri	3
Act. 3: Ucenicia monahală a Sf. Ioan Cassian în Palestina și Egipt	Lectură, analiză, dezbateri	3
Act. 4: Sursele operelor Sf. Ioan Cassian. Raportul dintre <i>Așezămintele mănăstirești</i> și <i>Convorbirile cu Părinții</i>	Lectură, analiză, dezbateri	3
Act. 5: Misiunea Sf. Ioan Cassian la Roma și legătura sa cu diaconul roman Leon, viitorul papă roman Leon I.	Lectură, analiză, dezbateri	3
Act. 6: Analizarea lucrării despre Întruparea Domnului, contra lui Nestorie. Coordonatele hristologiei Sf. Ioan Cassian.	Lectură, analiză, dezbateri	3
Act. 7: Învățătura despre Maica Domnului la Părinții Apostolici și la apologeți.	Lectură, analiză, dezbateri	3
Act. 8: Sensul harului la Cassian. Analizarea <i>Așezământului 12</i> și a <i>Convorbirii a 3-a</i> .	Lectură, analiză, dezbateri	3
Act. 9: Cooperarea dintre har și libertatea de voință. Analizarea <i>Conferinței a 13-a</i>	Lectură, analiză, dezbateri	3
Act. 10: Problema predestinației și interpretarea ei la Sf. Ioan Cassian.	Lectură, analiză, dezbateri	3
Act. 11: Castitatea și Ascetismul: condiții pentru dobândirea curăției inimii.	Lectură, analiză, dezbateri	3
Act. 12: Genurile cunoașterii duhovnicești: sensurile Scripturii.	Lectură, analiză, dezbateri	3
Act. 13: Interacțiune dintre Biblie și rugăciune. Asimilarea tradiției rugăciunii de către Cassian	Lectură, analiză, dezbateri	3
Act. 14: Căi ale rugăciunii neîncetate. Cuvinte și dincolo de cuvinte: metoda rugăciunii neîncetate	Lectură, analiză, dezbateri	3
Total ore seminar/laborator		42

9. Bibliografie

9.1. Referințe bibliografice recomandate	Sfântul Ioan Cassian, <i>Așezămintele mănăstirești și convorbiri duhovnicești</i> , PSB 54, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1990
	Columba Stewart, <i>Cassian Monahul. Învățătura ascetico-mistică</i> , trad. diac. Ioan I. Ică jr și Cristian Pop, Sibiu: Editura Deisis, 2000.
	Ioan Mircea Ielciu, <i>Har și libertate în viziunea sf. Ioan Cassian</i> , București: Editura Paralela 45, 2002.

9.2. Referințe bibliografice suplimentare	Ioan-Mircea Ielciu, „Principalele etape ale biografiei unui mare îndrumător duhovnicesc al Apusului: Scitul Ioan Cassian”, în <i>Revista Teologică</i> 3/1999, p. 16-61.
	Ioan-Mircea Ielciu, <i>Trepte de virtuți spre cer, Urcușul omului spre Dumnezeu în viziunea Sf. Ioan Scărarul</i> , Sibiu: Ed. ULBS, 2007.
	Columba Stewart, “The Monastic Journey According to John Cassian”, în Everett Ferguson (ed.), <i>Forms of Devotion: Conversion, Worship, Spirituality, and Asceticism</i> , New York: Garland, 1999, p. 311-322.
	Emilian Popescu, „Sf. Ioan Cassian, părinte al monahismului românesc și teolog al asceticii patristice”, în <i>Fiul al României și părinte al Bisericii universale – Sf. Ioan Cassian. Viața și învățătura lui</i> , Iași: Ed. Trinitas, 2002, p. 7- 28.

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului²³

Se realizează prin contacte periodice cu aceștia în vederea analizei problemei; elaborarea unor instrumente eficiente de cunoaștere a personalității; proiectarea și implementarea unor activități, proiecte de cercetare cu scopul aplicării competențelor dobândite în urma studiului disciplinei; elaborarea unor strategii de îmbunătățire a funcțiilor cognitive din input, elaborare și output.

11. Evaluare

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 Metode de evaluare		11.3 Pondere din nota finală	Obs. ²⁴
11.4a Examen / Colocviu	• Cunoștințe teoretice și practice însușite (cantitatea, corectitudinea, acuratețea)	Teste pe parcurs ²⁵ :	%	66 % (minim 5)	CPE
		Teme de casă:	%		
		Alte activități ²⁶ :	%		
		Evaluare finală:	100% (min. 5)		
11.4b Seminar	• Frecvența/relevanța intervențiilor sau răspunsurilor			33 % (minim 5)	CPE
11.4c Laborator	• Cunoașterea aparaturii, a modului de utilizare a instrumentelor specifice; evaluarea unor instrumente sau realizări, prelucrarea și interpretarea unor rezultate			% (minim 5)	N/A
11.4d Proiect	• Calitatea proiectului realizat, corectitudinea documentației proiectului, justificarea soluțiilor alese			% (minim 5)	N/A
11.5 Standard minim de performanță ²⁷ Cunoașterea principalelor caracteristici ale autorului studiat.					

Fișa disciplinei cuprinde componente adaptate persoanelor cu CES (persoane cu dizabilități și persoane cu potențial înalt), în funcție de tipul și gradul acestora, la nivelul tuturor elementelor curriculare (competențe, obiective, conținuturi, metode de predare, evaluare alternativă), pentru a

asigura șanse echitabile în pregătirea academică a tuturor studenților, acordând atenție sporită nevoilor individuale de învățare.

Data completării: | 2 | 5 | / | 0 | 9 | / | 2 | 0 | 2 | 5 |

Data avizării în Departament: | 2 | 7 | / | 0 | 9 | / | 2 | 0 | 2 | 5 |

	Grad didactic, titlul, prenume, numele	Semnătura
Titular disciplină	Pr. Conf. Univ. Dr. Ioan-Mircea Ielciu	<i>M. Ielciu</i>
Responsabil program de studii	Lect univ dr Ionut Abrudan	<i>Dr. I. Abrudan</i>
Director Departament	Protos. Conf. univ. dr. Vasile Bîrzu	<i>Pr. Conf. Dr. Vasile Bîrzu</i>

¹ Licență / Master

² 1-4 pentru licență, 1-2 pentru master

³ 1-8 pentru licență, 1-3 pentru master

⁴ Examen, colocviu sau VP A/R – din planul de învățământ

⁵ Regim disciplină: O=Disciplină obligatorie; A=Disciplină opțională; U=Facultativă

⁶ Categoria formativă: S=Specialitate; F=Fundamentală; C=Complementară; I=Asistată integral; P=Asistată parțial; N=Neasistată

⁷ Este egal cu 14 săptămâni x numărul de ore de la punctul 3.1 (similar pentru 3.2.a.b.c.)

⁸ Liniile de mai jos se referă la studiul individual; totalul se completează la punctul 3.37.

⁹ Între 7 și 14 ore

¹⁰ Între 2 și 6 ore

¹¹ Suma valorilor de pe liniile anterioare, care se referă la studiul individual.

¹² Suma (3.5.) dintre numărul de ore de activitate didactică directă (NOAD) și numărul de ore de studiu individual (NOSI) trebuie să fie egală cu numărul de credite alocate disciplinei (punctul 3.7) x nr. ore pe credit (3.6.). De asemenea, se recomandă ca numărul orelor de studiu individual să fie cel puțin egal cu cel al orelor de pregătire universitară formată din ore didactice

¹³ Numărul de credit se calculează după formula următoare și se rotunjește la valori vecine întregi (fie prin micșorare fie prin majorare)

$$\text{Nr. credite} = \frac{\text{NOCpSpD} \times C_C + \text{NOApSpD} \times C_A}{\text{TOCpSpD} \times C_C + \text{TOApSpD} \times C_A} \times 30 \text{ credite}$$

Unde:

- NOCpSpD = Număr ore curs/săptămână/disciplina pentru care se calculează creditele
- NOApSpD = Număr ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână/disciplina pentru care se calculează creditele
- TOCpSpD = Număr total ore curs/săptămână din plan
- TOApSpD = Număr total ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână din plan
- C_C/C_A = Coeficienți curs/aplicații calculate conform tabelului

Coeficienți	Curs	Aplicații (S/L/P)
Licență	2	1
Master	2,5	1,5
Licență lb. străină	2,5	1,25

¹⁴ Se menționează disciplinele obligatoriu a fi promovate anterior sau echivalente

¹⁵ Tablă, videoproiector, flipchart, materiale didactice specifice, platforme on-line etc.

¹⁶ Tehnică de calcul, pachete software, standuri experimentale, platforme on-line etc.

¹⁷ Rezultatele învățării se vor menționa în funcție de standardele specifice ale Comisiilor de specialitate ARACIS (<https://www.aracis.ro/ghiduri/>)

¹⁸ Titluri de capitole și paragrafe

¹⁹ Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector, discuții cu studenții (pentru fiecare capitol, dacă este cazul)

²⁰ Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, rezolvare de exerciții și probleme

²¹ Demonstrație practică, exercițiu, experiment

²² Studiu de caz, demonstrație, exercițiu, analiza erorilor etc.

²³ Legătura cu alte discipline, utilitatea disciplinei pe piața muncii

²⁴ CPE – condiționează participarea la examen; nCPE – nu condiționează participarea la examen; CEF - condiționează evaluarea finală; N/A – nu se aplică

²⁵ Se va preciza numărul de teste și săptămânile în care vor fi susținute.

²⁶ Cercuri științifice, concursuri profesionale etc.

²⁷ Se particularizează la specificul disciplinei standardul minim de performanță din grila de competențe a programului de studii, dacă este cazul.